

Dag van het Levend Erfgoed 2011

In de uitnodiging aan de stamboeken stond het al: 'Vorig jaar was fantastisch, dit jaar belooft nog meer.' De Dag van het Levend Erfgoed 2011 komt eraan. Waarom ook alweer een dag zoals deze en wat gaat er op 28 augustus gebeuren op Landgoed Velder in Liempde? We verklappen nog niet alles, maar het zal duidelijk zijn dat op ons feestje 'levend erfgoed werkt'.

'Levend erfgoed werkt', is het thema dat wij hebben meegegeven aan de stamboeken voor de Dag van het Levend Erfgoed 2011. Die bepalen tenslotte hoe zij de rassen op deze dag presenteren, want zonder de stamboeken geen dieren en activiteiten. De SZH kan wel een podium bieden en een geïnteresseerd publiek, maar de invulling op de verschillende dierpleinen laten we graag over aan de experts, zoals een jachtproef van de Wetterhoun of het vervilten van de wol met hulp van het trekpaard. Enkele voorbeelden die vorig jaar een functie van de rassen lieten zien.

Functie vroeger, functie nu

Een deel van ons vee heeft nog steeds de rol die de dieren vroeger in de landbouw vervulden. Maar ze hebben ook nieuwe functies. Zo is inmiddels wel bekend dat oorspronkelijke rassen steeds vaker worden ingezet bij natuurbeheer. Maar onderschat ook de educatieve waarde van deze dieren niet. Ze zijn levende voorbeelden van onze cultuur en van de biodiversiteit onder landbouwhuisdieren. We hebben dan ook onze partners zoals natuurorganisaties, onderzoeksinstituten en kinderboerderijen gevraagd om de bezoekers te laten zien hoe de rassen een rol spelen in hun organisatie. De kracht van de SZH zit in het netwerk. En

met het projectbureau is dit netwerk concreet geworden. Zo werken we in projecten nauw samen met fokverenigingen op het gebied van fokkerij en het promoten van de rassen. Inmiddels zijn er al veel resultaten geboekt. Op de Dag van het Levend Erfgoed worden er enkele zichtbaar gemaakt. De Nederlandse Herdershonden Club brengt dan een nieuw jubileumboek uit en het Werkverband Friese rassen presenteert een kersverse brochure over het houden van de authentieke rassen in Friesland en hoe je die nu kunt inzetten. Op het kleinveeplein laat een duivenfokker als resultaat van het project 'Kinderclubs rond sierduiven' zien welke leuke activiteiten je met kinderen kunt organiseren rond die oude rassen. En de vereniging het Brandrode Rund en kinderboerderijen hebben elkaar gevonden in een 'kalverenuitleenproject'.

Unieke rassen, zeldzaamLEKKER

Niet alleen de authentieke rassen zelf vormen ons cultureel erfgoed, maar ook hun diversiteit. Ook die diversiteit geeft een meerwaarde. Je kunt het beleven en proeven. Je kunt het zelfs kopen. Het label ZeldzaamLEKKER brengt in beeld wat de meerwaarde van producten van oorspronkelijke rassen is en waar je die vindt. Het ligt niet in de supermarkt, je moet er nog naar zoeken.

De paarden zijn weer volop aanwezig

De website www.zeldzaamlekker.nl helpt daarbij. Op 28 augustus worden deze website en wat onze rassen te bieden hebben aan een breed publiek gepresenteerd. Een gedenkwaardig moment, want dit maakt zichtbaar waar wij voor staan: 'Opnieuw bestaansrecht geven aan zeldzaam geworden oorspronkelijke rassen.'

Het label betekent nog meer, want bij ZeldzaamLEKKER horen ook voorwaarden. De dieren moeten raszuiver zijn, de herkomst duidelijk en het verhaal over de manier waarop de dieren gehouden worden moet transparant zijn. Op 28 augustus lanceert Miriam van Straten de website, waar zowel op product als producent als op ras gezocht kan worden naar alles wat zeldzame rassen te bieden hebben.

Meer erfgoed op ons feestje

Ons levend erfgoed heeft door de eeuwen heen kunstenaars geïnspireerd. Op de oude veestukken vullen koeien, schapen en paarden allerlei landschappen, bevolken kippen, eenden, ganzen, geiten en honden het boerenerf. En ons vee is het onderwerp van veel weemoedige of vrolijke gedichten. Niet alleen van 'Us Mem' is een standbeeld verzezen, maar in 'Zeldzaam huisdier' staat regelmatig waar nog meer beelden van onze oude rassen te vinden zijn. Gelukkig zijn er nog steeds kunstenaars die zich laten inspireren door onze traditionele rassen. Op 28 augustus kunt u het werk van enkelen van hen zien.

Ook is er aandacht voor cultureel erfgoed in steen. Het Brabantse land telt nog enkele duizenden monumentale boerderijen. De afgelopen maanden hebben lezers van de drie Brabantse kranten hun favoriete hoeses en de fraaiste foto's van en verhalen over

Vergeet het ZeldzaamLEKKER-plein niet

boerderijen op onze site geplaatst. Hun inzendingen gingen mee naar de titel van Brabants Mooiste Boerderij en naar prijzen voor de mooiste foto's en de mooiste verhalen. Op zondag 28 augustus worden de winnaars bekendgemaakt in de hoofdzing op landgoed Velder. Brabants Mooiste Boerderij is een initiatief van: Brabants Dagblad, Eindhovens Dagblad, BN DeStem en Stichting de Brabantse Boerderij. Uit deze samenwerking blijkt dat ons netwerk in Brabant sinds de Dag van het Levend Erfgoed in 2010 is gegroeid. In 2011 wordt de dag dan ook een evenement van meer partijen samen. Allerlei activiteiten rondom erfgoed in de streek 'Het Groene Woud', de regio binnen Eindhoven, 's Hertogenbosch en Tilburg, krijgen een duidelijke plaats. Organisaties en ondernemers laten zien wat de invloed van zeldzame rassen in dit gebied is en hoe cultureel erfgoed daar beleefd wordt.

Spelen en speuren

Uiteraard is er ook voor kinderen van alles te beleven op de Nationale Dag van het Levend Erfgoed. Op het kinderplein kunnen ze van heel dichtbij met een aantal

Geschminkt als Blaarkop is wel heel bijzonder

zeldzame rassen kennismaken. Dierenliefhebbers en kinderboerderijen zorgen voor activiteiten rond deze dieren. Kinderen kunnen ook op onderzoek uitgaan. De mensen van de Youth Food Movement organiseren een speurtocht naar de herkomst van ons voedsel. Waar komt ons eten vandaan? Wat eet een ras? Hoe en waar leeft het? Wat wordt er van melk gemaakt? Voor de allerjongsten is er ook een nieuwtje: op 28 augustus komt een nieuw prentenboek uit. Het gaat over de belevenissen van drie heideschaapjes: Pluis, Pluus en Ploos. En dan hebben we uiteraard ook nog een extra podium voor het ras van 2011, de witborst- en de krombekeend. Kortom, het wordt een dag waarop we beleven hoe waardevol, hoe nuttig, hoe mooi, hoe grappig en hoe gezellig ons levend erfgoed is. Een dag om samen te ontdekken dat authentiek vee nog steeds voor ons werkt! ●